

GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

824 /DPSG
TA 31032008

Biroul permanent al Senatului
Bp 30.11.04.2008

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art.111 alin.(1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale*, inițiată de doamnele deputat Rodica Nassar și Minodora Cliveti din Grupul parlamentar al PSD (Bp. 30/2008).

I. Principalele reglementări

Această inițiativă legislativă are ca obiect de reglementare amendarea *Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, republicată*, propunându-se următoarele:

- modificarea art. 45 alin. (3), astfel:

„(3) *Listele de candidați trebuie să cuprindă numele, prenumele, sexul, locul și data nașterii, domiciliul, conform actului de identitate, denumirea, seria și numărul actului de identitate, ocupația, profesiunea și apartenența politică a candidaților, iar în cazul alianțelor, și partidul politic care i-a propus.*”

- completarea art. 47 cu două noi alineate, alin. (2) și (3), cu următorul cuprins:

„(2) *Listele de candidați pentru consiliul local și pentru consiliul județean astfel încât să se asigure, obligatoriu, alternarea candidaturilor feminine și masculine în cadrul primelor două treimi din numărul total de candidați.*

(3) *Listele de candidați care nu îndeplinesc condiția prevăzută la alin. (2) sunt nule de drept iar constatarea nulității acestora se face de către biroul electoral.*”

II. Propuneri și observații

1. Art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului limitează interdicția discriminării la drepturile și libertățile recunoscute de convenție, dar prin Protocolul nr. 12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului a fost instituită interdicția generală a oricărei forme de discriminare.

Principiul nediscriminării presupune aplicarea unui tratament egal tuturor persoanelor care se află în aceeași situație juridică; conceput astfel, principiul nediscriminării apare ca o formă modernă și perfecționată a principiului egalității tuturor în fața legii, consacrat în Constituție prin art. 16.

Noțiunea de „*discriminare*” în sensul prevederilor acestui text cuprinde, în general, cazurile în care un individ sau un grup de indivizi se vede, fără justificare adecvată, mai bine tratat decât altul, chiar dacă dispozițiile Convenției nu impun ca acestuia să-i fie acordat un tratament favorabil.

Așa cum reiese din Expunerea de motive, precum și din introducerea alin. (2) și alin. (3) ale art. 47, inițiatorii și-au propus să instituie prin această propunere legislativă o politică de discriminare pozitivă a femeilor în cadrul unui partid politic.

Se pornește de la premisa că în administrația publică locală femeile sunt subreprezentate în funcții și demnități publice, precum și în funcții de decizie, arătându-se că „*femeile ar putea fi mai mult implicate în viața publică și socială în comunitățile respective și ar contribui la rezolvarea principalelor probleme aflate în gestionarea autorităților publice locale.*”

Pentru a contracara aceste efecte, se propune, în primul rând, ca listele de candidați să fie întocmite, în mod obligatoriu, prin alternarea candidaturilor feminine și masculine pentru primele două treimi din numărul candidaților, „*astfel încât mandatele acordate să cuprindă un număr relativ egal de consilieri aparținând celor două sexe.*”

Aceste măsuri de discriminare pozitivă sau de discriminare justificată, pentru a fi legitime și, drept urmare, admisibile, trebuie să întrunească trei cerințe, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului: autoritățile statale să introducă diferențe de tratament între două situații

analoage și comparabile; aceste diferențe să aibă o justificare obiectivă și rezonabilă; în adoptarea măsurii, autoritățile statale să respecte raportul de proporționalitate necesar între mijloacele folosite și scopul urmărit prin adoptarea ei.

În cazul de față, considerăm că nu există o justificare rezonabilă și obiectivă pentru ca, în cadrul primelor două treimi ale listei de candidați, jumătate să fie *a priori* femei.

De altfel, din Expunerea de motive nu rezultă cu claritate care este situația deosebită în domeniul administrației publice locale care să justifice astfel de măsuri exprese. În plus, inițiatorii se referă doar la afirmații lapidare, generale, care nu sunt de natură să argumenteze existența unei „justificări obiective și rezonabile” în sensul Convenției.

În cazul acestei propuneri legislative, alternanța candidaturilor în primele două treimi ale listei de candidați ar trebui înțeleasă în sensul că numai sacrificând dreptul bărbaților de a avea acces la acele locuri se poate combate situația profund discriminatorie a femeilor din administrația publică locală, ceea ce nu se justifică. Mai mult decât atât, nu numai raportul de proporționalitate este discutabil, ci însuși raportul de cauzalitate între măsura propusă și efectul urmărit poate fi pus la îndoială, întrucât măsura în sine nu reprezintă o garanție a combaterii situațiilor concrete la care face referire Expunerea de motive.

Așadar, considerăm că dispozițiile de completare a art. 47, având inițial scopul de a asigura o reprezentare echilibrată a femeilor și a bărbaților pe listele de candidați pentru consiliul local și județean pot conduce la un efect contrar prin instituirea unor condiții pentru asigurarea imperativă a acestei reprezentări, întrucât șanse egale nu înseamnă neapărat reprezentare egală.

Principiul egalității de șanse între femei și bărbați este stabilit prin Constituție și detaliat prin *Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați* care conține chiar dispoziții exprese, clare și suficiente cu privire la măsurile pe care partidele politice ar trebui să le ia în vederea asigurării egalității de șanse a femeilor cu bărbații în procesul electoral, nefiind necesar ca, în fiecare domeniu de activitate și act normativ, să se ia în mod expres măsuri legislative de această natură. De altfel, considerăm că această procedură ar fi foarte periculoasă pentru că, așa cum am arătat mai sus, scopul inițial al nediscriminării pe criteriu de sex se poate transforma în contrariul său.

2. Participarea pe listele de candidați reprezintă o chestiune de alegere și de opțiune, în special a candidaților respectivi, ce nu poate fi condiționată de apartenența la un anumit sex. Totodată, trebuie avute în vedere și preferințele

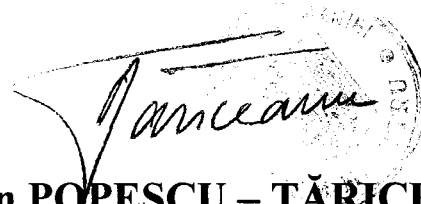
electoratului, care nu au legătură directă cu apartenența candidaților la un gen sau altul.

Tipul de alternare a candidaților propus ar conduce la o egalizare forțată între numărul candidaților bărbați și cel al candidaților femei, în sensul că la formarea listelor de candidați, în mod absurd, nu se va ține seama de opțiunea fiecăruia dintre aceștia sau a grupărilor politice care îi susțin, după competență ori program politic sau de campanie, ci strict după apartenența la un anumit sex.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Călin POPESCU – TĂRICEANU

Domnului senator **Nicolae VĂCĂROIU**

Președintele Senatului